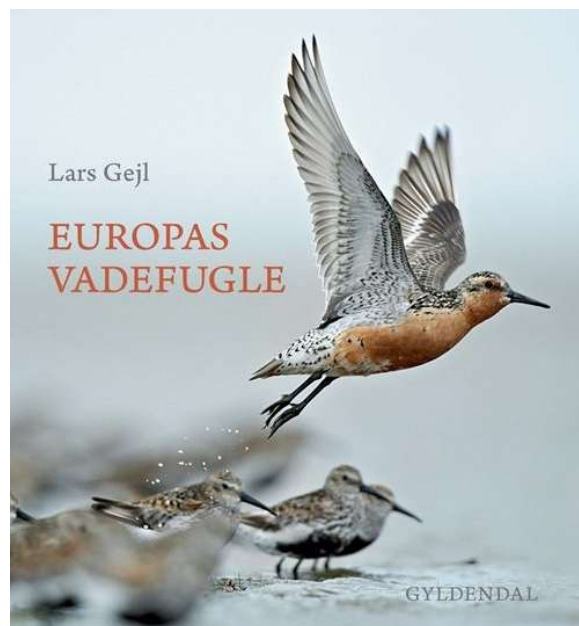

Anmeldelse: EUROPAS VADEFUGLE

Bog anmeldelse: Lars Gejl 2015: Europas vadefugle.
Gyldendal, 370 sider, kr. 399,95 (vejledende).

Ved første blik på Lars Gejls ”Europas vadefugle” tænkte jeg: Er det blot endnu en flot bog i stort format og med mange farvebilleder? Den skepsis forsvandt imidlertid ved nærmere bekendtskab. Bogen behandler alle vadefuglearter, som yngler i Europa. Dertil kommer nogle almindelige trækfugle og endelig en række tilfældige, meget sjældne gæster. Bogens hovedfokus er identifikation, som ofte volder problemer, når det gælder vadefugle. Først gives en kort introduktion om vadefuglenes træk- og yngleforhold. Derpå følger en gennemgang af opbygningen af de artsbeskrivelser, som udgør bogens største del. Så gennemgås alt det, man skal se efter for at identificere artene i deres forskellige dragter. Fjerdragstens forskellige dele og deres betegnelser vises meget klart og instruktivt på figurer af både stående og flyvende fugle. Fjerfældning og dragtskifter gennemgås, og forfatteren lægger ikke skjul på at det er kompliceret. En række silhuetter af karakteristiske vadefugle vises, og i den forbindelse omtales begrebet ”jizz”, som ofte på en nyttig måde kombinerer udseende, lyd og adfærd. De indledende afsnit afsluttes med en lang række ”sammenligningstavler”, hvor nærtstående arter sammenstilles og pile og figurtekster viser, hvad man skal lægge mærke til. En række fotos af flokke giver et indtryk af, hvordan tingene tager sig ud i felten.

Artsbeskrivelserne lægger hovedvægten på artsbestemmelse, herunder dragtskifte betinget af sæson og alder. Her kommer de talrige fotos af imponerende kvalitet i brug, idet figurteksterne er grundige og forklarer, hvad man skal lægge mærke til. For de europæiske ynglefugle gives også oplysninger om yngleforhold, træk og udbredelse. For de sjældne gæster er den slags oplysninger mere kortfattede. Her er selve artsbestemmelsen hovedsagen. Artsbeskrivelserne giver en QR-kode, som giver adgang til en optagelse af artens stemme. Dette gælder dog ikke for de meget sjældne gæster. De enkelte grupper (familier og slægter) indledes af en kort tekst og et billede af en repræsentant i stort format. Denne serie billeder er meget smukke og varierede. De skal ikke kun vise en detalje i fjerdragten, men er vel medtaget af æstetiske grunde. Alligevel forsyner forfatteren dem med en nøgtern figurtekst, som bygger på hvad man faktisk kan læse ud af billedet. På den måde får han egentlig sagt, at der ikke er nogen modsætning mellem en faglig tilgang til naturen og en begejstring for dens skønhed.

Hvem henvender denne bog sig til, og hvad kan de bruge den til? Bogen rummer i sig selv et paradox. På den ene side er dens hovedvægt på artsbestemmelse og dragtskifte relevant for feltornitologer. På den anden side måler den 35x35cm og vejer 1,3 kg, og er dermed ikke en man tager med i felten. Undertegnede kan måske påberåbe sig en vis erfaring som fuglekigger, men absolut ikke med spidskompetence i finere detaljer i fjerdragt og dragtskifter. Derfor blev jeg i første omgang noget overvældet over bogens detaljerigdom. De indledende afsnit, som er forudsætning for brugen af bogens artsbeskrivelser, forekommer klare og instruktive. Den største del af bogen med de mange artsbeskrivelser er vel tænkt til at bruges som en håndbog. Den indgående behandling af fjerdragten adskiller bogen fra så mange andre i den populære fuglelitteratur. Det kan være med til at skærpe opmærksomheden for detaljer og give mening til disse detaljer og dermed øge fornøjelsen ved fuglekiggeriet. Jeg er allerede stødt på detaljer, som jeg har lyst til at se nøjere på, både på mine egne billeder og visse arter, næste gang jeg møder dem. Jeg ser frem til at bruge bogen, og jeg tror at mange andre fuglekiggere vil kunne have fornøjelse af den.

Af Jens Peter Lomholt

